

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2014. gada 11. jūnijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Uldis Ķinis, tiesneses Kristīne Krūma un Sanita Osipova,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto SIA „LENKAS ENERGO”, SIA „ETB”, Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rietumu elektriskie tīkli”, SIA „W.e.s.1”, SIA „W.e.s.2”, SIA „W.e.s.3”, SIA „W.e.s.4”, SIA „W.e.s.5”, SIA „W.e.s.6”, SIA „W.e.s.7”, SIA „W.e.s.8”, SIA „W.e.s.9”, SIA „W.e.s.10”, SIA „W.e.s.11”, SIA „W.e.s.12”, SIA „W.e.s.13”, SIA „W.e.s.15”, SIA „W.e.s.16”, SIA „W.e.s.17” un SIA „W.e.s.18” (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēji) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 89/2014),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu atzīt Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likuma (turpmāk arī – SEN) 3. panta 1. punktu, 4. panta 1. punktu, 5. pantu un likuma „Par nodokļiem un nodevām” 8. panta 15. punktu un 20. panta 15. punktu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. un 105. pantam.

2. SEN 3. panta 1. punkts paredz, ka ar subsidētās elektroenerģijas nodokli tiek aplikti ienākumi, kuri gūti no obligātā iepirkuma ietvaros pārdotās elektroenerģijas. SEN 4. panta 1. punkts noteic, ka subsidētās elektroenerģijas nodokļa maksātāji ir elektroenerģijas ražotāji, kuriem ir tiesības pārdot elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros. Savukārt SEN 5. pants regulē subsidētās elektroenerģijas nodokļa likmi.

Likuma „Par nodokļiem un nodevām” 8. panta 15. punkts vispārīgi paredz, ka Latvijas Republikā nodoklis var tikt uzlikts arī saskaņā ar Subsidētās

elektroenerģijas nodokļa likumu. Savukārt likuma 20. panta 15. punkts noteic, ka subsidētās elektroenerģijas nodokli administrē Valsts ieņēmumu dienests un Ekonomikas ministrija.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu prasījums izvērtēt likuma normu atbilstību Satversmei ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Pieteikumā vienlaikus apstrīdēta divu normatīvo aktu tiesību normu atbilstība Satversmei. Satversmes tiesas likuma 18. panta otrā daļa paredz, ka vairāku normatīvo aktu apstrīdēšana vienā pieteikumā ir pieļaujama gadījumos, kad tiek apstrīdēts normatīvais akts vai tā daļa un uz to pamata izdotās zemāka juridiska spēka tiesību normas.

Satversmes tiesa ir secinājusi, ka, ņemot vērā Satversmes tiesas procesa ekonomijas principu, atsevišķos gadījumos viena pieteikuma ietvaros var apstrīdēt arī vairāku likumu normas (*sk. Satversmes tiesas 2005. gada 1. jūnija lēmumu par lietas Nr. 2005-13-0106 ierosināšanu*). Pieteikuma iesniedzēji varētu vienā pieteikumā lūgt Satversmes tiesai izvērtēt visu apstrīdēto normu atbilstību Satversmei, ja tās būtu savā starpā cieši saistītas un būtu lietderīgi lietas ierosināšanas gadījumā izspriest visus prasījumus vienlaicīgi.

No pieteikuma secināms tas, ka šā lēmuma 1. punktā minētie prasījumi ir savstarpēji saistīti. Proti, tie regulē jautājumus, kas attiecas uz subsidētās elektroenerģijas nodokli.

Tādējādi pieteikums atbilst prasībām, kas ietvertas Satversmes tiesas likuma 18. panta otrajā daļā.

6. Satversmes tiesas likums noteic, ka personas pieteikums Satversmes tiesai ir atzīstams par konstitucionālo sūdzību un lieta ierosināma tad, ja pieteikums atbilst šā likuma 18. un 19.² panta prasībām.

6.1. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa prasa, lai pastāvētu pamatota iespējamība, ka apstrīdētā norma aizskar pieteikuma iesniedzēju.

No pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzēji ir komersanti, kuriem piešķirtas tiesības pārdot vēja elektrostacijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

SEN normas kopš 2014. gada 1. janvāra paredz Pieteikuma iesniedzēju pienākumu maksāt subsidētās elektroenerģijas nodokli.

Līdz ar to SEN normas skar Pieteikuma iesniedzēju tiesības un pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas prasībām.

6.2. Pieteikumā nav pamatots tas, kādā veidā likuma „Par nodokļiem un nodevām” 8. panta 15. punkts un 20. panta 15. punkts būtu skāris Pieteikuma iesniedzēju pamattiesības vai ka tieši šīs normas būtu izraisījušas tiem kādas citas nelabvēlīgas tiesiskās sekas.

Personas pamattiesību aizskārums Satversmes tiesas likuma izpratnē ir saprotams tādējādi, ka apstrīdētā norma rada nelabvēlīgas sekas pieteikuma iesniedzējam. Par konstitucionālās sūdzības priekšmetu var būt vienīgi konkrēts un tiešs personas pamattiesību aizskārums (*sk. Satversmes tiesas 2002. gada 11. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2002-07-01 3. punktu*). Personai ir pienākums sniegt ticamu pamatojumu tam, ka tiesību normas izraisītās nelabvēlīgās sekas rada viņai pamattiesību aizskārumu (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 22.1. punktu*).

Līdz ar to pieteikums daļā par likuma „Par nodokļiem un nodevām” 8. panta 15. punkta un 20. panta 15. punkta atbilstības izvērtēšanu Satversmes 1. un 105. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas prasībām.

6.3. Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrā daļa paredz, ka konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī tādu nav.

Izskatāmajā gadījumā secināms, ka nepastāv tādi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi, ko Pieteikuma iesniedzēji būtu varējuši izmantot savu pamattiesību aizsardzībai.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otrais teikums paredz: ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības

līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtais daļas otro teikumu šajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai skaitāms no brīža, kad apstrīdētās normas ir stājušās spēkā, proti, no 2014. gada 1. janvāra.

Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2014. gada 30. maijā. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots un pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas un ceturtais daļas otrā teikuma prasībām.

6.4. Pieteikums daļā par SEN 3. panta 1. punkta, 4. panta 1. punkta un 5. panta atbilstības izvērtēšanu Satversmes 1. un 105. pantam atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām.

6.5. Pieteikuma iesniedzēji lūdz Satversmes tiesu izvērtēt arī likuma „Par nodokļiem un nodevām” 8. panta 15. punkta un 20. panta 15. punkta atbilstību Satversmes 1. un 105. pantam.

Pieteikumā ir ietverta vienīgi vispārīga norāde, ka arī likuma „Par nodokļiem un nodevām” 8. panta 15. punkts un 20. panta 15. punkts, līdzīgi kā SEN 3. panta 1. punkts, 4. panta 1. punkts un 5. pants, būtu uzskatāmas par neatbilstošu Satversmes 1. un 105. pantam. Tomēr pieteikuma iesniedzējam ir pienākums pamatot katras prasījumā Satversmes tiesai minētās tiesības normas neatbilstību katrai prasījumā norādītajai augstāka juridiskā spēka tiesību normai. Pieteikumā šāds patstāvīgs juridiskais pamatojums par likuma „Par nodokļiem un nodevām” 8. panta 15. punkta un 20. panta 15. punkta iespējamo neatbilstību Satversmes 1. un 105. pantam nav ietverts.

Līdz ar to pieteikums šajā daļā neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

n o l ē m a :

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likuma 3. panta 1. punkta, 4. panta 1. punkta un 5. panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 105. pantam” pēc SIA „LENKAS ENERGO”, SIA „ETB”, Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rietumu elektriskie tīkli”, SIA „W.e.s.1”, SIA „W.e.s.2”, SIA „W.e.s.3”, SIA „W.e.s.4”, SIA „W.e.s.5”, SIA „W.e.s.6”, SIA

„W.e.s.7”, SIA „W.e.s.8”, SIA „W.e.s.9”, SIA „W.e.s.10”, SIA „W.e.s.11”, SIA „W.e.s.12”, SIA „W.e.s.13”, SIA „W.e.s.15”, SIA „W.e.s.16”, SIA „W.e.s.17” un SIA „W.e.s.18” pieteikuma (pieteikums Nr. 89/2014).

2. Atzīt, ka nav nepieciešams aicināt Saeimu iesniegt atbildes rakstu, jo 2014. gada 16. maijā ir ierosināta lieta Nr. 2014-14-01 „Par Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likuma 3. panta 1. punkta un 4. panta 1. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 105. pantam” un lieta Nr. 2014-15-01 „Par Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likuma 3. panta 1. punkta un 5. panta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 105. pantam” un Saeima jau ir uzaicināta iesniegt atbildes rakstus ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

3. Atteikties ierosināt Satversmes tiesā lietu par likuma „Par nodokļiem un nodevām” 8. panta 15. punkta un 20. panta 15. punkta atbilstību Satversmes 1. un 105. pantam.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 2. kolēģijas priekšsēdētājs

U. Ķinis